

గ్రామలో పాఠశాల

అక్షరాల రామకృష్ణారావు

ఆ రిజర్వుడ్ కంపార్టుమెంట్ లో పె బెర్ మీద పడుకున్నానన్న మాతే గాని దొరికింది కిందపడినట్టయింది నాపని. ఆ ముక్కలు చెవిలోపడి, నా కున్న మెడికల్ నాలెడి పరిమితమే, ఒప్పుకుంటాను. జీవితంలో ఏ ఒక్క వ్యక్తికి అన్ని విషయాలూ అనుభవంలోకి రావలసిన అవసరంలేదు. కొన్ని వింటాం,

కిందే కూర్చున్నారూ. కనుక పరిశీలించక పారిపోయే అవకాశం లేదు నాకు. నాకు మొట్టమొదటి ఆపరేషను ఎప్పుడయిందనుకున్నావు, పదహారో ఏట! పోయిన ఏడు చేయించుకున్నది ఎన్నోది అనుకున్నావ్, ఎనిమిదోది! నలుగురు డాక్టర్లు ఆరు గంటలసేపు హోరా హోరి పోరాడి ఎనిమిది ఇంచీలమేర కడుపుకోసి

రుజుల్ని పంచకండి

ప్రజల్ని చంపకండి

కొన్ని చదివి తెలుసుకొంటాం, ఆకాశ పరిచయమే యిప్పుడు నన్నిలా హడలెత్తించింది కాబోలు.

లేకపోతే నా చెవిలో చెదురు మదురుగా పడుతున్న ముక్కలు తక్కువ శక్తివంతమైనవా మరి? ఓ పెద్దావిడ ఓ చిన్నావిడతో, రెలు చప్పుడుని తోస రాజనే గొంతుకతో, తన శరీర భాధలు వివరిస్తోంది. వాళ్ళిద్దరూ సరిగ్గా నాబెర్

మేజర్ ఆపరేషన్ చేసేగాని ఆ బిడ సంచీ యివతల పడలేదే మాయమ్మా!

.... ఇలా సాగింది దోరణి. నాకు తెలివొచ్చింది వాల్తేరులో, పులిస్తాపూ కామా లేకుండా కొనసాగిన యీ లెక్కెరు ఆగిపోయి, మళ్ళీ నేను మనుషులో పడ్డి విజయవాడలో మాత్రమే. మేంముగురం దిగిపోవలసింది అక్కడే కాబట్టి, ఆ రెలు కూడా అంతకుమించి వెళ్ళదు కాబట్టి....

వెదుతూ వెదుతూ ఆ పెద్దావిక ఓ మాట అంది :

“ఇంతకీ నేను అనుభవించిన నరకం నీకేం చెప్పినట్లు అయింది అమ్మాయి, ఆవగింజలో అరవయ్యో వంతు, ఎదో యిలా చావలేక దినాలు దొర్లిస్తున్నా ననుకో ..”

సాటిచుని షిమీద సానుభూతికేంద్రంగా సమస్త కళలూ జన్మిస్తాయనే తరగతికి చెందిన రవయితని నేను. అయితేనేం ఎంత మనసుని సమాధాన పరుచుకున్నా కొంచెమైనా ఆ పెద్దావిక అంటే జాలి ఏర్పడడంలేదు. చాలా దగ్గరగా, స్పష్టంగా ఆవిక చెబుతున్నదంతా వినడమే కాకుండా అలా చెబుతున్నప్పుడు ఆ విక హావ భావాలు పరిశీలించాను. ఎంతో నిజాయితీ ఉంటేగాని అంత ఉద్రేకం ఉండదు. లేని రోగం ఉన్నట్లు చెబుతుండేమో, హెపో కోండ్రియా లాంటి ఎదెనా ఉండేమో అనుకుంటేవాటికి ఎటువంటి అవకాశమూ లేదు. ఆవిక ఉదహరించిన ఆపరేషన్ పేర్లు, ఢిలీ నుంచి రాయవెల్లూరు చాకొ తిరిగిన ఆస్పత్రులు, తీసుకున్న మందుల వివరాలు-నేను విన్నంతవరకూ ఏది కొట్టి పారెయ్యటానికి వీలులేదు. మరి ఇంకాగా శిల అయిపోయిందేం నా మనసు,

లేదు శిల అయిపోలేదు గ న క నే ఆవిక ప్రవ ర్తనమీద అంతకోపం. ఇంతకీ నాకు సానుభూతి కలగలేదనడం కూడా సరియైనమాటకాదు. నా సానుభూతి ఆవికకి తప్ప ఆ కంపార్టుమెంటులో ఉన్న మిగిలిన అందరిమీదా ముఖ్యంగా ఆమె ఎదురుగా కూర్చుని అన్నీ వినవలసి వచ్చిన చిన్నావికమీద, ఆవికతోపాటు

అన్నీవింటూ బిక్క మొగంవేసేసిన చిన్నా వికమీద యంతింత పిలలమీద. ఇష్టంలేని ఏ కుటుంబ నియంత్రణ ప్రోగ్రామో అదే పనిగావస్తే రేడియో చెవి నులిమి నోరు మూయిస్తాము ఇక్కడ ఆ అవ కాశంలేదు. ఎన్ని బేసిన్లతో పారబోసినా కంట్రోలు కాని రక్త స్రావం ... ఎన్ని సెలైన్ బాటిల్స్ పెట్టినా అందుకోని పల్పురేటూ. ఇలాంటవి ఇంకో అన్ని చచ్చినట్లు వినవలసిందే. ఇంచుమించు యాబై దగ్గరపడుతున్న ఆ పెద్దావికకి రెలో తారసపడిన ఓ ముక్కూ మొహం ఎరగని ఆవికతో-అదే వాళ్ళు జీవితంలో కలుసుకోడం, రెలు దిగిపోతే మళ్ళీ కలుసుకుంటారనే గ్యారంటీలేదు-గంటల తరబడి తన జబ్బు అట్టుగుట్టు ఆన వాళ్ళు చెప్పిందంటే అది అజ్ఞానమో అమాయకత్వమో నేను లేప్పలేనుగాని అపరాధం కాదంటే మాత్రం ఒప్పుకోను. జ్ఞానపీఠ్ ఎవ్వూలాగే మిస్వరల్లు బహు మతిలాగే బెను రోగిషికి ఎదెనా కానుక యిస్తే, మెరిసే కళ్ళతో వణకే చేతుల్లో తనంతకప్పు ఆవిక సంగర్వంగా అందుకో లేక అనేక రకమైన బాధల్లో తల్లి డిలిపోతున్న ప్రజానీకానికి ‘అయ్యో లోకంలో శోకం తక్కువైందా ఏమిటి’ అని అడక్కుండా ఆవురావురుమని రోగ మాలికలను ఆలాపించే దోషల్ని మాత్రం తూర్పారవట్టకుండా ఉండలేను.

‘ఉబ్బసం ఘోరమా, మధుమేహం బాధాకరమా?’ అనే విషయాన్ని చర్చనీ యాంశంగా పెట్టి సభలు నడిపే చచ్చు పెద్దమ్మలు ఎవరూ వుండరు. అలాగే ‘పయోరియా నయమా, ఫెలేరియా

నూతన సంవత్సర శుభాకాంక్షలు!

గట్టా ద్లాసు హోస్

(బందరు రోడ్డు, మనోరమ హోటల్ సమీపమున)

విజయవాడ - 2

మావద్ద అన్ని మందముల అద్దాలు, కలరు అద్దాలు,
మోకారు సేఫ్టీ అద్దాలు, బెల్జియం చూపుడు
అద్దములు, సీనరీ అద్దాలు, అన్నిమందముల
కమర్షియల్ పైపుడ్, రోజ్ వుడ్, టుకు
పైపుడ్, సన్ గ్లాస్, వెల్డెకార్, యిండెకార్
కుర్చీ బెండు చెక్కలు, అల్యూమి
నియం పైపులు, బద్దీలు, ఫ్రెంచి
పాలీషు, ఫెనికాక్, మొనికాక్, హార్డు
బోర్డులు, అస్సాం బోర్డులు, ఫ్యాన్సీ
అద్దములు, ఫోల్డింగు అద్దములు సరసమైన ధరలకు
హోల్ సేల్ గాను రిటైల్ గాను అమ్ముబడును.

ఒకసారి

మాషోరూముకు దయచేసి మమ్మానందింపజేయగోరుచున్నాము.

మా అనుబంధ సంస్థ

గట్టా ఫాటో గ్రఫీ కున్

బందరురోడ్డు, విజయవాడ-2.

అమ్మో! మీరు చెప్పిన ఈ పుటలు
 నియంత్రణ గ్రంథ మాత్రం మాత్రం
 పాటించండి. నేను చెప్పినట్లుగానే కాదు!!

క్షేమమా? అనే కుక్కంకలు ఎవరూ లేవ
 దియ్యరు. ఎందుకంటే స్వర్గాలు ఎన్ని
 వరాలో మనకి తెలీదు గాని నరకాలు
 మాత్రం నానా రకాలు. దీనికి అంతూ
 లేదు, దరీ లేదు. 'ఈ రోగం వల్ల నేను
 అనుభవించినంత శరీర బాధ మరెవరూ
 అనుభవించి వుండరు' అని ఎవరె నా
 చాలెంట్ చేస్తే, వాళ్ళు నవ్వులపాలు కాక
 మానరు. 'సంసారం గుట్టు రోగం రట్టు'
 అనే నామెతకి అర్థం - రోగం ముదిరి
 పోకుండా అశ్రద్ధ చెయ్యక చెయ్యదాటి
 పోకుండా వెంటనే వెళ్ళి డాక్టర్ని సంప్ర
 దించి తగిన మందు పుచ్చుకోమని, లేదా
 మనకి బాగా తెలిసిన, మనసు కలసిన,
 ఒకరిద్దరు ఆ పుస్తకం వచ్చిన శరీర కష్టం
 చెప్పుకోమని, అంతేగాని ఒక ముఖమూ,
 రెండు చెవులూ కనీ కనపడగానే ఉండ
 బట్టక, బట్టఉండక, నీ డప్పు అవతలివారి
 ఇయర్ డ్రమ్స్ బద్దలయేలా బజాయించమని
 కాదు.

ఇలాంటి పెర్వర్టెడ్ ఎగ్జిబిషనిజమ్
 బాగా చదువుకున్న వాళ్ళలో కూడా ఉందని
 చెప్పడానికి మాకు తెలిసిన ఒక ఎద్వో
 కేట్ గారే మంచి ఉదాహరణ, ఆ య న
 యింట్లో అడుగు పెట్టిన పార్టీలో కనీసం
 సగంమంది అయినా ఏదో ఒక జబ్బు
 రాకుండా యివతలపడే అవకాశంలేదు.
 ఇలా కాలింగ్ బెల్ వినగానే అలా ఏల
 ట్రీక్ బబ్బలా వెలిగిపోతుంది ఆయన
 మోహం. వచ్చిన అవకాశం చేజారిపోతే
 మళ్ళీ దొరుకుతుందో, లేదో, ఒహో ;
 ఏమి ఆ తహ తహ! ఔరా? ఏమి ఆ
 త్వరత్వర!

"కూర్చోండి కూర్చోండి" అని
 పార్టీల్ని గబుక్కుని లేవలేని కుర్చీల్లో
 కూలదోసి ఒక్కొక్క పాత్రనీ రంగం
 మీదకి తీసుకొచ్చి పరిచయం చేస్తాడు.

"రవాణా, ఒసే రవాణా, ఏక్కడ
 చచ్చావ్—తోందరగా రావే ....రా ....
 ఇలా కూర్చో మనవాళ్ళే.... ఫరవాలేదు.

పరికిణీ ఏ తి ఎడంకాలు ఇవతలికి పెట్టు. ఏం అనుకోలే... ఇది మామూలు కౌలు అనుకుంటున్నారు కదూ ! పొరపాటు సుమండీ ... స్కూల్నించి వస్తూంటే బస్సుక్రింద పడి ఎడంకాలు ముడుకు క్రిందనుంచి అంతా ముద్దుముద్దు అయి పోయింది. యాంప్యూటేషన్ చేసి మూను భావుడు పోతన ఆనాడే కలవిచ్చినట్టు, 'దుష్టాంగంబు ఖండించి శేషాంగశ్రేణీకిన్ రక్షసేయుక్రియ.' ఎలాగో పిలని బతికించారు. ఆర్టిఫిషియల్ లింబ్ సెంటర్ వాళ్ళకి రాసి ఈప్లాస్టిక్ పాదం తెప్పించాం, ఇప్పుడిప్పుడే దాన్ని ఉపయోగించడానికి అలవాటు పడుతోంది చెబితేగాని తెలీదం లేదుకదూ !... సరే నువ్వెళ్ళి మీ చిన్నన్నని సంపించవే.

'వీడు మా మూడో అబ్బాయి విజయ్ అండి.... మొన్ననే మెట్రిక్ కి అప్లియర్ అయ్యాడు. వీడి కళ్ళలో మాకేం చిత్రం కనబడలేదూ ? ఎదురుగుండా ఉన్నది ఎలకో ఏనుగో తెలీదు, అంతటి షార్టుసెటు వీడిది. స్కూలుకెళ్ళే ఇంత కుర్రాడూ, చూసి చూసి కళ్ళజోడు తగిలించడానికి ఒప్పులేదు నా ప్రాణి. అయితే అయిందని హైదరాబాదు తీసి కెళ్ళి 'కాంటాక్టు లెన్సు' అంటారు చూడండి, అవి తగిలించాను. కొత్తవి ఏవో పెట్టినట్లే లేదుకదూ, అదే తమాషా ఏమనుకున్నారు మరి !...

'ఇక ఇలావచ్చి వెళ్ళండి మా అమ్మ గాడి మీరు, చూసేఉంటారు ఆరేళ్ళ కిందట పల్లెటూళ్ళో మాయిలు అంటు కున్నప్పుడు ఆవిడ సామాను గదిలో చిక్కడిపోయింది. ఎలాగో ప్రాణాలతో

ఇవతల పడేశారుగాని మొహం తనది కాదు, అంతలా మాడిపోయింది. పచ్చడి చేసుకోగాని? వంకాయ కాలుస్తాం చూడండి అలా కుతకుత ఉడికి పోయింది. నెలరోజులు గడిచాక బతుకులో పడిందన్న నూతేగాని ఆ మొహం చూసేసరికి ఎంతతెలిసినవాళ్ళయినా జడుసు కునేవారు, ఇలాంటి సదుపాయం ఉందని అదృష్టవశాత్తూ ఓ చోట విని బొంబాయి కెళ్ళి పడాం. ప్లాస్టిక్ సర్జర్జీ అంటారు. ఎప్పుడైనా విన్నారా? ఆర్నెయిలు ఉంచేశాం. పాతికవేలు ఖర్చుపెట్టేం, మామూలు స్థితికి వచ్చిందంటే మేమే నమ్మలేకుండా ఉన్నాం. దూరంనుంచి అలా కనిపిస్తోంది గాని ఆ మొహమంతా ముప్పై మూడు అతుకులు మీరే చూద్దరుగాని.... ఇలాగా అమ్మా !

పార్టీలు లేచి నిలబడతారు.

'పరవాలేదు. పిలలాంటివారు. ఆవిడ ఏమీ అనుకోదు.... సరే మీరే అలా మొహమాట పడిపోతే నేనేం చెప్పను, పోనీ యీ ఒక్కమాటా చెప్పి వెళ్ళి పోండి. ఇంతసేపే మాట్లాడుతున్నాను. నాలో ఏ కృత్రిమ భాగమూ మీరు గుర్తించనేలేదా !'

తెలబోయినవాళ్ళ మొహాలు చూసి ఇల్లెగిరిపోయినట్టు నన్ని చటుక్కున నోట్లో చెయ్యిపెట్టి - రెండు వరసల విడిభాగాలూ వాళ్ళ చేతుల్లో పెట్టి 'ఇవి కిట్టుడు పళ్ళండీ బాబూ,' అన్నట్టు బోసినవ్వులు వెలిగిస్తారు ఎద్వోకేటుగారు. శుభ్రంగా తోముకున్న నిజం పళ్ళనయినా అడక్కుండా ఎవరైనా ప్రదర్శిస్తే 'చత్ నోర్ముయ్యి' అనబుద్ధి వేస్తుంది.